

ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ

ПРОГРАМА

**ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ
В ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ ЗА 2017г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е разработена в изпълнение на чл.26а от Закона за народните читалища, съгласно представените предложения от председателите на Народните читалища в община Чупрене за дейността им през 2017 г.

Съгласно чл.2 от ЗНЧ, читалищата са юридически лица с нестопанска цел. Те са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Изготвянето на Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Чупрене за 2017 г. цели обединяване на усилията за по – нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата, като важни обществени институции реализиращи културната идентичност на Общината, региона и страната и да подпомогне годишното планиране и финансиране на читалищните дейности.

Дейността на читалищата е обезпечена с държавна субсидия. Средствата за читалищата се регулират и разпределят между читалищата, от комисия, определена със заповед на кмета и по механизъм, определен от Министерство на културата, като средствата се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл.23, ал.1 от ЗНЧ.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА В ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ

В Община Чупрене съдебно регистрирани са общо 6 читалища. Всички те са вписани и в Регистъра на народните читалища към Министерство на Културата. Във всички читалища в община Чупрене функционират библиотеки.

1. НЧ "Христо Ботев - 1897" с.Чупрене
2. НЧ "Нов живот - 1927" с.Горни Лом
3. НЧ "Наука - 1927" с.Долни Лом
4. НЧ "Христо Ботев -1927" с.Средогрив
5. НЧ "Съзнание - 1928" с.Репляна
6. НЧ "Проф.Ас.Златаров 2012" с.Търговище

Общият размер на средствата от държавния бюджет за читалищата от общината през 2017 г. е в размер на 65 700 лв. при численост 9 бр., което прави стандарт 7300 лв.

1.Материално-техническа база

Материално-техническата база на читалищата включва сграден фонд (който е общинска собственост), оборудването и обзавеждането на библиотеки, салони, зали и др.помещения. Чрез участия в различни донорски програми и финансиране от общинския бюджет, ще се търсят начини за подобряване на материалната база и създаване на оптимални условия за работа и занимания по интереси в читалищата.

Сградите на НЧ „Христо Ботев” с.Чупрене и салона на НЧ „Нов живот” с. Горни Лом са напълно реновирана по ТГС България-Сърбия. Монтирани са отоплителна и климатизационна система в салоните на двете читалища. Закупена е озвучителна техника за двете читалища. Изграден е достъп за хора с увреждания до читалищата.

Със средства на общината е извършен ремонт на салона на НЧ „Съзнание 1928” с.Репляна.

2. Човешки ресурси

Голяма роля за развитие на читалищната дейност играят човешките ресурси – читалищните работници, които осъществяват основната работа в читалищата. Това са хора с дългогодишен опит в сферата на читалищната дейност.

3. Развитие на читалищните дейности

Библиотечно-информационна дейност

Това е една от основните дейности на читалищата, като културни институции. Чрез нея те се включват в националната мрежа от публични библиотеки у нас и съдействат за развитието на обществото, като осигуряват достъп до многобройни и разнообразни сфери на знание, идеи и информация.

Читалищата на територията на общината разполагат с компютърна техника, изключение прави само читалището в с.Репляна. Интернет има само в читалищата в с.Чупрене и с.Горни Лом.

Художествено творческа дейност

По традиция читалищата са основното място за развитие на любителското творчество. Основно интересът е насочен към фолклорните състави – певчески, за изворен и обработен фолклор.

Дейността на читалищата има особено значение за опазване на културната традиция и нематериално културно наследство, чрез реализиране на конкретни прояви. Особен интерес представлява традиционния фолклорен събор „Када кум прасе и ти вречу” в с.Чупрене.

За запазване на фолклорната традиция читалищата възобновяват ритуали, свързани с различни традиционни празници – Бабинден, Трифон Зарезан, Великден. Заедно с кметските екипи и пенсионерските клубове, читалищата организират общоселски тържества за 8-ми март, за великден, за Коледа.

За реализирането на редица инициативите се търси подкрепата на детски градини и училища. Съвместно с тях се организират осмомортенски тържества, изложба на великденски яйца.

Ежегодните културни прояви - традиционните събори и празници поддържат духовния живот в Община Чупрене. Те спомагат за изява на постоянно действащите групи и индивидуални изпълнители, за приемствеността между поколенията и обмяна на добри практики.

При изготвянето на програмата е взет предвид анализът на силните и слабите страни, както и на вътрешната и на външната среда, указваща влияние върху дейността на читалищата.

<i>ВЪНШНА СРЕДА</i>	
<i>Силни страни/възможности</i>	<i>Слаби страни/заплахи</i>
Културно-етническо разнообразие;	Недостатъчно добре работеща икономика;
Добро сътрудничество с общинска администрация;	Бизнесът все още остава неангажиран към читалищната дейност;
Оказване на методическа и финансова помощ от Община Чупрене.	Неангажираност на местното население към културните прояви, организирани от читалищата

ВЪТРЕШНА СРЕДА	
Силни страни/възможности	Слаби страни/заплахи
Спазване на механизма за разпределение на държавната субсидия;	Недостатъчна активност при търсене и разработване на проекти
Съществуване на щатен персонал, обезпечаваш читалищната дейност;	Липса на финансов ресурс за развиване на нови форми на дейност
Добре разпределена читалищна мрежа;	Липса на компютърни зали във всички читалища на територията на Община Чупрене
Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;	Липса на квалифицирани специалисти за различните читалищни дейности
Повишаване квалификацията на работещите в читалищата;	
Добра материална база;	
Наличие на библиотеки във всички читалища;	

III. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПРОРИТЕТИ

Цел: Настоящата програма има за цел да подпомогне организирането и реализацията на комплекса от дейности, както и да съдейства за утвърждаване на читалищата от община Чупрене като културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции.

Приоритети:

1. Насърчаване и подкрепа на читалищата в община Чупрене за осъществяване на основните им дейности и прилагането на съвременни форми на работа, придаващи съвременна визия на читалищната дейност:

- Запазване и разпространение на българските традиции и обичаи, песни и танци.
- Съхраняване и развитие на любителското художествено творчество и завоюваните позиции за работа с различни възрастови групи и привличане на млади хора.

2. Разширяване обхвата на дейността на читалищата в обществено значими сфери

- Превръщане на читалището в общодостъпен център за библиотечно и информационно осигуряване, чрез ускорено навлизане на информационните технологии.

- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, културна и социална интеграция, включително и на хора в риск, неравностойно положение, етнически общности и др.

- Засилване ролята и участието на читалищата в местното самоуправление и формирането на активно гражданство.

- Укрепване на читалищната дейност в сътрудничество и партньорство с общината, с културните и образователните институции, с представители на бизнеса и НПО за реализиране на съвместни програми и проекти.

- Установяване на трайни и ползотворни международни контакти.

3. Развитие и подържане на материално-техническата база на читалищата

- Чрез собствени приходи.

- Чрез кандидатстване и реализиране на проекти.

IV. ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ ПРЕЗ 2017 г.

№	Дейност	Отговорник / изпълнител	Срок	Източник на финансиране
I. Библиотечна и информационна дейност				
1.	Обогатяване на библиотечния фонд на читалищните библиотеки чрез закупуване на нова литература, абонамент и акция за дарения на книги	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
2.	Създаване на читателски-библиотечни клубове, уреждане на изложби и кътове с литератера в библиотеките, витрини и др	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
3.	Организиране на дейностите по програма „Глобални библиотеки – място за достъп до информация и комуникация за всеки”	НЧ с. Чупрене, НЧ с. Горни Лом	Постоянен	Собствени средства Фондация „Бил и Мелинда Гейтс”
4.	Предоставяне на компютърни и интернет услуги на населението	НЧ с. Чупрене, НЧ с. Горни Лом	Постоянен	Министерство на Културата Община Чупрене
II. Художествено-творческа дейност				
1.	Съхраняване на фолклорните традиции с цел опазване на фолклора като част от националната ни култура	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Програми на НФ „Култура”
2.	Документиране и популяризиране на традициите и културните ценности в региона, чрез различните форми на любителското творчество и участия на престижни културни събития в Общината, региона, страната и чужбина	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Община Чупрене
3.	Участия на престижни културни събития в Общината, региона, страната и чужбина: - XII Турлашки фолклорен събор “Када кум прасе и ти вречу”	Читалища от община Чупрене	Постоянен м. юни 2017 г.	Община Чупрене Спонсори
4.	Организиране на инициативи с младежите, учениците и децата – карнавали, изработване на мартеници, сурвакници, великденски базари	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Спонсори
5.	Възстановка на обичаи и празници от Културния календар	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Спонсори
6.	Подготовка на проекти за обновяване на реквизита на съставите	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Допълваща субсидия на МК
III. Културно – просветна дейност				

1.	Организиране на тематични вечери, културно-просветни мероприятия, конкурси, изложби и инициативи.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Община Чупрене
2.	Организиране на концертни програми и изяви, свързани с традициите в съответните селища.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Община Чупрене
3.	Активно участие в събитията по Културния календар на Община Чупрене на 2017 г.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Община Чупрене
IV.	Краеведческа дейност			
1.	Активизиране на дейности, свързани с развитие на краеведческата и издирвателската дейност във всяко читалище /събиране на предмети от традиционния бит, снимки и други подобни значими за населеното място/	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
2.	Работа по опазване и обогатяване на съществуващите музейни сбирки и музейни колекции.	НЧ „Нов живот” с.Горни Лом Община Чупрене	Постоянен	-
3.	Проучване и съхраняване и популяризиране на специфични за региона традиции и обичаи.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
V.	Поддръжка, ремонт и модернизиране на МТБ			
1.	Кандидатстване по проекти и програми с цел набавяне на финансови средства за подобряване на материално техническата база на читалищата	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Проекти
2.	Модернизиране на материалната база на читалищата – дооборудване на читалищата с компютри	Община НЧ „Съзнание 1928” с.Репляна		Община
VI.	Разработване и реализиране на проекти			
1.	Работа по проект „Глобални библиотеки”	НЧ с. Чупрене, НЧ с. Горни Лом	Постоянен	Собствени средства
2.	Разработване на проекти и кандидатстване по програми	Читалища	Постоянен	Собствени средства
VII.	Партньорства и популяризиране на дейността			
1.	Утвърждаване и укрепване на връзки с институции, учебни заведения и НПО	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
2.	Популяризиране на образователни и културни прояви в местните медии	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
VIII.	Повишаване квалификацията на кадрите			
1.	Участие в организираните за обучение, семинари, кръгли маси, дискусии, работни срещи по проблемите на читалищата с цел повишаване компетенциите и развитие на читалищата.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Програмата за развитие на читалищната дейност в община Чупрене за 2017 г. има отворен характер, което означава, че може да бъде допълвана и коригирана в зависимост от настъпилите промени и обстоятелства. Тя е реална и изпълнима, което ще доведе до желаните резултати. Неделима част от настоящата програма е културният каландар на община Чупрене, в частта му реализираща се от читалищата на територията на общината, както и представените от председателите на народните читалища в община Чупрене предложения за дейността им, намиращи се за сведение в Общинска администрация Чупрене.

Настоящата програма е приета в съответствие с чл.26 от ЗНЧ и е приета от Общински съвет – Чупрене, с Решение № ....., вписано в Протокол № ..... от .....2017 година.